

Міністерство освіти і науки України
Київський національний торговельно-економічний університет
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
Академічне товариство ім. М. Балудянського
(м. Кошице, Словаччина)

Вища школа економіки і права імені
проф. Едварда Ліпінського (м. Кельце, Польща)
Університет Яна Кохановського (м. Кельце, Польща)
Тбіліський державний університет імені
Іване Джавахішвілі (м. Тбілісі, Грузія)
Технічний університет (м. Кошице, Словаччина)
Університет «Petre Andreia» (м. Яси, Румунія)
Університет суспільних наук (м. Лодзь, Польща)
Folkuniversitetet (м. Уппсала, Швеція)

***СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ***

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

03 червня 2020 року

Частина IV

Вінниця 2020

УДК 339.922
С69

Соціально-політичні, економічні та гуманітарні виміри європейської інтеграції України: зб. наук. пр. VIII Міжнар. наук.-практ. конф., м. Вінниця, 03 черв. 2020 р. Вінниця, 2020. Ч. 4. 288с.

У збірнику наукових праць Міжнародної науково-практичної конференції розглядаються питання управління інноваційно-інвестиційним розвитком підприємства в сучасних умовах; актуальні проблеми менеджменту та фінансові механізми забезпечення розвитку економіки України; проблеми обліково-аналітичного, контрольного та інформаційного забезпечення управління підприємства. Досліджуються інноваційні моделі та інформаційні технології в науці, освіті, економіці; теоретичні та практичні аспекти сучасного товарознавства; актуальні проблеми та перспективи, тенденції розвитку маркетингових технологій, готельно-ресторанного та туристичного бізнесу в Україні, державотворчі процеси в умовах глобалізованого суспільства: історичні, філософські, соціально-психологічні та правові аспекти.

Висвітлюються інтерактивні технології та методи навчання як засіб формування іншомовної професійної компетенції, теоретичні та практичні аспекти розвитку студентського спорту в системі фізичного виховання ЗВО.

Розраховано на науковців, спеціалістів, викладачів, аспірантів, здобувачів вищої освіти.

Редакційна колегія:

Голова редакційної колегії – **Замкова Н.Л.**, д-р філос. наук, професор

Відповідальний секретар – **Мартінова Л.Б.**, д-р екон. наук, доцент

Члени редакційної колегії:

Боковець В.В., д-р екон. наук, професор, **Власенко І.Г.**, д-р мед. наук, професор,

Корж Н.В., д-р екон. наук, професор, **Іваницька Н.Б.**, д-р філол. наук, професор,

Поліщук І.І., д-р екон. наук, доцент, **Прутська О.О.**, д-р екон. наук, професор,

Чорна Н.М., д-р іст. наук, професор, **Штифурак В.Є.**, д-р пед. наук, професор,

Бондар А.А., канд. наук з фіз. виховання і спорту, **Мельничук О.П.**, канд. екон. наук,

Нечипоренко В.О., канд. філол. наук, доцент, **Радзіховська Л.М.**, канд. пед. наук,

доцент, **Романовська Ю.А.**, канд. екон. наук, доцент, **Сегеда С.А.**, канд. екон. наук,

доцент, **Тернова А.С.**, канд. техн. наук, доцент.

Друкується за ухвалою вченої ради Вінницького торговельно-економічного інституту КНТЕУ.

Наукові роботи друкуються в авторській редакції.

ISBN 978-966-629-958-4

Сальникова С.В., канд. наук з фіз. виховання і спорту, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ПРОБЛЕМА ДОСЛІДЖЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ПІД ЧАС РОБОТИ ЗІ
СТУДЕНТАМИ СПЕЦІАЛЬНОЇ МЕДИЧНОЇ ГРУПИ..... 143

Чехівська Ю.С.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ОРГАНІЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ З ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ В
УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 148

Шкондя В.В.
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
РОЗВИТОК ФІЗИЧНОГО СТАНУ СТУДЕНТІВ ЗА РАХУНОК
БАСКЕТБОЛУ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ..... 155

ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ ЯК ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ

N.D. Bondar, PhD in Pedagogy
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
DEVELOPMENT OF STUDENTS' PROFESSIONAL AND PERSONAL
QUALITIES IN THE PROCESS OF BUSINESS GAMES..... 159

N.V. Voinarovska, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
PRINCIPLES OF BILINGUAL EDUCATION..... 166

N.M. Havryliuk, PhD in Pedagogy, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
TRENDS AND PROBLEMS OF US HIGHER EDUCATION DEVELOPMENT... 172

S.V. Gladjo, PhD in Philology, Associate Professor
Vinnytsia Institute of Trade and Economics of KNUTE
ARTISTIC SYMBOLS IN SHORT STORIES: MYTH OR REALITY..... 178

Довгань Л.І., канд. пед. наук, доцент
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИКЛАДАННЯ
ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ..... 187

Западинська І.Г., канд. пед. наук
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ..... 193

Іваницька Н.Б., д-р філол. наук, професор
Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ
ЛОКАЛІЗАЦІЯ ВЕБСАЙТІВ ЗВО В СИСТЕМІ АКСІОЛОГІЧНИХ
КООРДИНАТ АНГЛІЙСЬКОМОВНОГО РЕЦИПІЄНТА
(на прикладі вебсайту ВТЕІ КНТЕУ)..... 200

---

14. Lessing D. Flight. URL:Flight <http://sittingbee.com/flight-doris-lessing/>
15. Lotman Y. L. Universe of the Mind: A Semiotic Theory of Culture. (Translated by Ann Shukman). London: I.B. Tauris, 1990. 146 p.
16. Randall R. The Copper Peacock. L.: Arrow Books, 1994. P. 97–116.
17. Saunders G. Sticks URL: <https://www.unm.edu/~gmartin/535/Sticks.htm>
18. Steinback J. The Chrysanthemums. URL: <https://www.litmir.me/bd/?b=404829>
19. Todorov Tz. Symbolism and interpretation. N.Y. 1983. 224 p.
20. Updike J. A & P. URL: <http://www2.umf.maine.edu/mclp/wp-content/uploads/sites/91/2014/06/Lesson-4a-AP-by-John-Updike.pdf>

УДК 378.147:004.738.5

Довгань Л.І., канд. пед. наук, доцент

Вінницький торговельно-економічний інститут КНТЕУ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4742-6570>

Researcher ID: [L-8356-2018](https://orcid.org/0000-0003-4742-6570)

ДИВЕРСИФІКАЦІЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ВИКЛАДАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ

В статті досліджено сучасні аспекти диверсифікації інтерактивних технологій викладання іноземної мови в умовах дистанційного навчання. Окреслено актуальність, практичне значення та особливості впровадження інтерактивних технологій навчання як невід'ємного елемента процесу вивчення іноземної мови. Визначено основні проблеми та запропоновано шляхи ефективного використання інтерактивних технологій у закладах вищої освіти у контексті дистанційного навчання.

Ключові слова: *диверсифікація, інтерактивні технології, іноземна мова, дистанційне навчання, фахова іншомовна комунікація.*

Постановка проблеми. Сучасний етап реформування освітньої сфери характеризується актуалізацією проблем структурування змісту, оновлення форм, методів, технологій навчання, спрямованих на формування спектру професійних компетентностей, розвитку фахових умінь, здатності до

інноваційної професійної діяльності викладачів закладів вищої освіти, вчителів загальноосвітніх навчальних закладів [4]. Вітчизняний ринок потребує компетентних, висококваліфікованих спеціалістів, що володіють культурою фахової та іншомовної комунікації, прагнуть до самовдосконалення, розвитку й самомотивації.

Освітні програми, оновлені відповідно до вимог ринку та викликів сьогодення, визначають володіння іноземною мовою професійного спрямування однією з важливих компетенцій сучасного фахівця, що зумовлює необхідність удосконалення технологій викладання іноземної мови.

У цьому контексті особливий інтерес становлять інтерактивні технології навчання, орієнтовані на організацію активної взаємодії учасників освітнього в процесі вивчення мови, особистісного зростання та професійного вдосконалення.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз вітчизняних й зарубіжних досліджень виявляє активний інтерес науковців до питань впровадження інтерактивних технологій на різних етапах вивчення іноземної мови. Значний інтерес становлять праці таких дослідників, як Т. М. Бичківська, О. Б. Осаульчик, Л. В. Пироженко, О. І. Пометун, І. М. Свириденко, Н. Суворова, Н. Ф. Фомин, А. Ю. Циркаль та інших. Особливий інтерес становить проблема використання інтерактивних технологій викладання іноземної в умовах дистанційної освіти у закладах вищої освіти.

Мета статті. Мета даного дослідження полягає у тому, щоб дослідити інноваційні інтерактивні технології викладання іноземної мови, які можуть диверсифікувати процес дистанційного навчання у закладах вищої освіти.

Виклад основного матеріалу. В умовах сьогодення впровадження дистанційного навчання набуває значного поширення, а за певних обставин стає обов'язковою формою навчання у закладах середньої та вищої освіти. Особливістю вивчення іноземної мови є необхідність організації взаємодії учасників навчального процесу, їх спілкування, обміну думками, створення ситуацій, у яких студент займає би активну позицію, проявляючи прагнення до активного спілкування, творчої та продуктивної праці, що становить основу інтерактивних технологій навчання і, водночас, є невід'ємним елементом вивчення іноземної мови.

Інтерактивне навчання іноземній мові передбачає моделювання життєвих ситуацій, використання рольових ігор, спільне вирішення проблеми на основі аналізу обставин та відповідної ситуації. Воно ефективно сприяє формуванню навичок і вмінь, виробленню цінностей, створенню атмосфери співпраці, взаємодії, дає змогу вчителю стати лідером колективу [1].

Вагомими ознаками інтерактивного навчання є наявність спільної діяльності викладача й студентів; варіативність форм навчання; висока мотивація та наявність зв'язку з реаліями сьогодення; виховання та розвиток особистості студентів в процесі отримання нових знань тощо.

Порівняння інтерактивного навчання іноземної мови з традиційними методами виявляє ряд переваг саме інтерактивної форми взаємодії, зокрема, можливість залучити велику кількість студентів, формування здатності до командної роботи, розвиток умінь формулювати та аргументувати певну думку чи позицію, активний розвиток комунікативних компетенцій тощо.

Однак доволі часто в умовах дистанційного навчання викладач обмежує діяльність студентів індивідуальним виконанням значного обсягу завдань з подальшою їх перевіркою та оцінкою виконаної роботи, що не забезпечує належного рівня оволодіння іноземною мовою, особливо комунікативної складової.

В свою чергу, диверсифікація інтерактивних технологій навчання іноземної мови може сприяти формуванню необхідних мовних компетенцій, зростанню інтересу студентів до навчального процесу, активізації когнітивної діяльності.

Застосування різноманітних навчальних технологій формує у студентів стійкий інтерес до освітньої діяльності, що дозволяє створити атмосферу мотивованого творчого навчання і одночасно вирішувати цілий комплекс освітніх, виховних та завдань, що розвивають».

Для вивчення англійської мови ефективними є такі інтерактивні технології навчання, як робота в парах, трійках, змінюваних трійках, «мікрофон», незакінчені речення, «мозковий штурм», мозаїка, коло ідей, «карусель», «акваріум», «велике коло», аналіз проблеми, «розігрування ситуації в ролях

(рольова гра, імітація), дискусія, евристичні бесіди, створення проектів, ток-шоу, презентації, проведення творчих заходів тощо. Запропоновані технології та їх складові можна використовувати як на перших заняттях із теми, так і на останніх заняттях із теми з метою систематизації набутих знань та вмінь. Використання на занятті запропонованих інтерактивних технологій сприятиме: ефективному повторенню лексики та граматики, поповненню словникового запасу; розвитку уваги, пам'яті, мислення; формуванню вмінь працювати в парах, групах тощо [5, с. 560].

В останні роки велика кількість закладів вищої освіти активно впроваджує телекомунікаційні технології. Для проведення таких занять дослідники пропонують залучати електронні навчальні технології, зокрема, слайд-лекції, індивідуальні комп'ютерні тренінги, різні навчальні комп'ютерні програми, ІР-хелпінг, електронне тестування тощо. Використання в навчальному процесі мобільних технологій, електронних мобільних програм-додатків значно сприяє активізації пізнавальної, інтелектуальної діяльності особистості, засвоєнню накопичених людством знань, фактів, інформації освітнього характеру, підвищенню особистісного світогляду, ерудиції, спрямованих на перспективний розвиток [6, с. 70].

Сучасний викладач має доступ до широкого кола комп'ютерних програм, що дозволяють ефективно організовувати навчальний процес, забезпечувати взаємодію його учасників, цікаво наочно презентувати новий матеріал, активізувати візуальне мислення студентів. Серед варто виділити Zoom, Google Classroom, Google Meeting, Moodle та інші. Їх перевага полягає у доступності та можливості одночасного спілкування з групою студентів, роботою з презентаціями, захистом власних наукових проектів. З метою візуалізації матеріалу, що вивчається, доречним є показ відеоматеріалів, прослуховування аудіозаписів з метою імітаційного моделювання певних мовних ситуацій.

На думку Осаульчик О. Б., постійно зростаючий об'єм інформації вимагає оновлених підходів до її подання і запам'ятовування. В умовах сучасного освітнього простору оптимальним вирішенням визначеної проблеми таких технологій є застосування презентацій, в основі яких закладено створення

«карт розуму», так зване *mind mapping*. Створення останніх і інтерактивним компонентом презентацій і суттєвою передумовою розвитку творчого потенціалу особистості, оскільки вимагає творчого підходу, а також вміння узагальнювати та систематизувати здобуті знання. Завдяки своїй багатофункціональності карти розуму можуть бути впровадженими у контексті різних дисциплін, на різних етапах заняття або як домашнє завдання, з повним або частковим залученням студентів [3].

Ми погоджуємося, що карти розуму мають великий навчальний потенціал, проте показ презентацій повинен супроводжуватися активним обговоренням матеріалу, дискусією щодо почутого і побаченого, а не лише пасивним спогляданням.

Досягнення психології сприйняття людиною різних видів інформації дозволяє сформулювати загальні рекомендації, які слід ураховувати під час візуалізації навчальної інформації на екрані [2]:

- інформація на екрані повинна бути чітко структурована;
- візуальна інформація періодично повинна змінюватися аудіо-інформацією;
- темп роботи з відеоматеріалами повинен варіюватися;
- періодично повинні варіюватися яскравість кольорів / гучність звуку;
- зміст навчального матеріалу, що візуалізується, не повинен бути дуже простим або дуже складним, він має відповідати віковим особливостям студентів [2, с. 352].

Дослідник радить пам'ятати про такі ключові принципи, як ілюстративність, навчальний ефект, темп та зворотний зв'язок.

Висновки і перспективи подальших досліджень. Таким чином, впровадження нових сучасних інтерактивних технологій у процес викладання іноземних мов, а також диверсифікація існуючих, дозволяє вирішувати складні і актуальні завдання щодо формування професійної іншомовної компетенції

фахівців, активізації процесу оволодіння новими знаннями і видами діяльності, розвитку інноваційного мислення, здатності до самовдосконалення та саморозвитку.

Подальші дослідження передбачають розробку методичних рекомендацій щодо практичної реалізації інтерактивних технологій під час дистанційного викладання іноземної мови.

Список використаних джерел:

1. Бичківська Т. М. Використання інтерактивних методів навчання у процесі формування комунікативної компетенції учнів на уроках англійської мови Науковий блог. Національний університет «Острозька академія». 27 лютого 2017. Режим доступу: <https://naub.oa.edu.ua/2017/>

2. Кобися В. М. Особливості сприйняття візуальної інформації інформаційного освітнього середовища. *Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання у підготовці фахівців: методологія, теорія, досвід, проблеми*. 2015. Вип. 41. С. 351-356.

3. Осаульчик О. Б. Використання карт розуму як основи презентації в процесі навчання іноземних мов у вищій школі. *Інноваційна педагогіка*. 2018. №8. С. 96-100.

4. Технології навчання дорослих в умовах формальної і неформальної освіти: практичний посібник / М. П. Вовк та ін. К., 2019. 348 с.

5. Шумило І. І. Формування комунікативної компетентності студентів засобами інтерактивних технологій на заняттях іноземної мови. *Young Scientist*. No 12.1 (40). December, 2016. С. 559-562.

6. Ярмощук О., Василюк В. Диверсифікація навчальних технологій в професійній підготовці учителя фізичної культури. *Теорія та методика фізичного виховання*. 2018. 18(2). С. 69-77.

Наукове видання

**СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНІ, ЕКОНОМІЧНІ
ТА ГУМАНІТАРНІ ВИМІРИ
ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ**

**ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ
VIII Міжнародної науково-практичної конференції**

03 червня 2020 року

Частина IV

Редактор: Фатєєва Т. Д.
Комп'ютерна верстка: Шуляк Н.В.

Підп. до друку 21.08.2020 р. Формат 60x84/16. Папір офсетний
Друк різнографічний. Ум. друк. арк. 16,74.
Обл.-вид. арк. 14,35. Тираж 2. Зам. № 274.

Редакційно-видавничий відділ ВТЕІ КНТЕУ
21000, м. Вінниця, вул. Хмельницьке шосе, 25